

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona; za četr let 2 kroni; ista naj se pošilja Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Vojnik — vzdrami se vendar že enkrat!

Cenjenim bralcem „Domovine“, prav posebno (pa našim Vojničanom bo gotovo živo v spominu izid naših slavnoznanih, avstrijsko pravičnost poveljujočih, zadnjih občinskih volitev.

Koliko se je takrat pisarilo in vpilo, kako smo se grozili in rotili našim nasprotnikom in jim žugali, da jih uničimo, da hočemo in moramo potlačiti naše nemčurje, ki so si na tak nečuden in nesramen način priborili nečastno zmago, si z novo krivico in z novim nepoštenjem oblatili svoje umazane roke.

In sedaj! — Bodimo odkritosrčni! Ali niso ostale vse naše grožnje, vsi trdni sklepi — samo grožnje in sklepi, ki se nikdar ne uresničijo! Ali ni bilo vse naše početje prava — žalostna (!) komedija!

V svoji navdušenosti smo si že preskrbeli svojega kovača — narodnjaka — ki pa je ostal seveda samo — na papirju.

Imamo pa tudi dve društvi, seveda (kakor je pač že to pri nas zaradi lepšega) tudi samo na papirju.

Ali so res društva samo zato, da so na papirju z lepimi črkami napisana imena gospodov odbornikov, ali res samo zato, da slepimo svet, ker hočemo biti tudi mi (vsaj navidezno) narodni in delavni? Čemu so nam taka društva — bolje bi bilo, da jih ni! Zakaj ne razpustimo „Podružnice družbe sv. Cirila in Metoda“? Ali še mislimo počakati do prihodnjega občnega zbora, ki bo spet točno čez kakih sedem let (po stari navadi) ako se nas poprej vlada ali družba ne usmili in ne razpusti naše podružnice, ki ni poslala nikakih prispevkov že pet let, ki obstoja že samo v tem, da imamo društveno štampiljo in da smo „izvolili“ ali pa ne izvolili pred dolgim, dolgim časom načelnika in odbor, ki pa menda ne ve ali pa noče vedeti, kaj je njegova naloga in kaj je naloga društev sploh.

In naše „Bralno društvo“!

Vprašamo, ali zadostuje potrebam našega kraja tako „Bralno društvo“, kakoršnega imamo. Nikakor nimamo (nameu grajati, bilo bi zares nepremišljeno in nesramno podirati še to betvico dobrega, kar imamo. Nočemo soditi društva, ob sodilo se je samo, obsoja ga ljudstvo s tem da ga popolnoma zanemarja in opušča. Vzrokov ne bomo navajali, jih ne maramo. Kdor pa trdi, da je vseh neuspehov kriva brezbriznost našega kmetkega ljudstva, ki baje za to nima zmisla (tlasti fantje ne!), temu pa rečemo, da ljudstva ne pozna!

Naj rejši malo sklone svojo visoko glavo in položi roko na srce! Ne pozabimo vendar, da je društvo zaradi ljudstva in ne narobe!

Nekaj pa je, kar prav posebno odlikuje narodno življenje v Vojniku in to je — nerazrušljiva edinost. Da, edini smo pa vsi in složni v tem, da nič ne delamo in se za nič ne zmemimo, v tem — da z neopravičeno hladnostjo, morda celo z nekako otroško nevoščljivostjo uničimo vsak nastop in vsak korak tistega, ki bi si upal motiti in rušiti to sveto narodno slogo in ta sveti nedelavni mir — s pravim izrazom:

nedosežno narodno mlačnost, v kateri živimo že leta in leta!

Ako že ne posega vsak izmed poklicanih osebno v naše narodno društveno delo, saj vsak ne more, ne utegne, dasi je v tako kritičnem kraju, kakor je ravno naše nemčursko gnezdo, krvava potreba — bila bi pa vsaj sveta narodna dolžnost, da nekako moralno podpiramo druge, ki bi radi delali, ki imajo voljo in še tudi nekaj več pravega navdušenja.

Ne vpijmo in ne tarnajmo vedno: nimamo človeka, ki bi poučeval petje, ki bi izvežbal domači pevski zbor, imamo tako spretnega in požrtvovalnega moža, ki se ne boji nikakih zaprek, nikakega truda. Naša dolžnost pa je seveda, da ga sedaj podpiramo in videli bomo, da se tudi z navadnimi „ničlami“ nekaj doseže, tudi v — Vojniku.

Česar ne zmore posameznik, to bi lahko dosegli, če že ne v popolni, pa vsaj v višji meri z združenimi močmi!

Pripomba uredništva. Rade volje priobčujemo ta dopis in sicer iz dveh razlogov, radi Vojnika samega in radi občni razmer na našem slovenskem Štajarskem, kajti takih Vojnikov je še veliko, veliko pri nas. Svoj čas so se našli za narodno stvar navdušeni možje, ki so z največjim trudom in velikimi žrtvami zasnovali po naših krajih narodna društva, ali ko so oni odšli, ko so se razmere izpremenile, je narodno življenje zaspalo. Ljudje so se navadili sčasoma te zaspanosti in sedaj bognedaj, da bi se kdo drznil le nekoliko podregati jih iz te zaspanosti. Tako se ne godi samo v Vojniku, tako se godi tudi drugod. Zato se bo najbrž še marsikdo takih Vojničanov čutil prizadetega; da bi le izpoznal, da je na krivem potu! Izpoznanje je prvi korak k poboljšanju! Da bi le tudi res prišlo!

Politični shod v Konjicah.

V nedeljo, dne 3. prosinca je imelo tukajšnje katoliško politično društvo zborovanje. Govorila sta dva govornika.

Gospod potovalni učitelj Goričan je razpravljaval o poglavitnih pogojih, ki jih mora kmet izpolnjevati, da bo mogel uspešno gospodariti ter si kaj pridobiti. Gospodar naj se varuje pijančevanja, tožb, nepotrebnih stroškov pri stavbah. Dohodke in stroške treba zaznamovati ter jih primerjati, — to je ena prvih zahtev umnega gospodarstva. Kmetije naj se sinovom ne oddajo predrago.

Govornik je navzoče gospodarje vzpodbujal, da se drže posebno živinoreje in sadjarstva. Vzlasti o sadjereji je govoril obširneje ter dal mnogo dobrih svetov in navodil.

Politični govor je imel urednik g. Korošec. Posegel je nazaj v zgodovino slovensko ter v krepkih, živih potezah naslikal težek položaj naših pradedov, katerim so bili Nemci ves čas nevarni, neizprosni sovražniki na severu in zapadu. Istega sovražnika imajo Slovenci tudi sedaj. Izobrazba in volilni list bo orožje, s katerim se ga bodo ubranili. Slovenci konjiškega okraja naj skrbé, da ta okraj zadobi ter ohrani čisto, slovensko lice. Proč z zaspano, mevžasto politiko.

V resolucijah, ki jih je utemeljeval g. jurist A. Kolšek, so zborovalci ugovarjali proti zapostavljanju slovenskega jezika na Koroškem in proti pristranskemu imenovanju uradnikov po slovenskem Štajarskem, izrazili so ogorčenje radi postopanja namestnika grofa Claryja, ki povodom otvoritve okrajnega glavarstva v Konjicah ni spoštoval pravic slovenskega jezika; ob enem zahtevajo od vlade slovensko kmetijsko in meščansko šolo, tirjajo dvojezični pečat na glavarstvu in na pošti ter pozivljajo deželne in državne poslance k odločnemu postopanju. — Reči se mora, da je bilo zborovanje [zanimivo in nenavadno živahno.

Zanimiv je pa tudi neki drug dogodek, ki je v zvezi z zadnjim zborovanjem polit. društva. Že od nekdanj je bila navada, da se je na dan zborovanja nad vrata one hiše, kjer se vrši shod, poleg cesarske izobesila tudi slovenska zastava v znamenje, da bo zborovanje. Več kot 30 let se je delalo tako in živa duša se ni spotikala nad slovensko zastavo. A sedanji občinski svet, kateremu je na čelu župan kranjskoslovenske krvi in v katerem sedé sami taki možje, ki niso s Slovenci prav nič v rodu ter nimajo od njih nobenega dobička, si je izmislil, da mora biti temu konec. Dan pred zadnjim zborovanjem je trško županstvo isto zastavo prepovedalo, češ v neki seji obč. sveta meseca svečana minolega leta se je sklenilo, da se v bodoče brez dovoljenja ne sme izobesiti nobena narodna zastava v konjiškem trgu. Tako so torej sklenili.

Pa sedaj tudi vemo, kako mislijo izvrševati ta sklep? — Slovenska zastava povodom zborovanja političnega društva se kratkomalo prepove; ko so pa lani poletu tukajšnji ognjegaoci imeli neko slovesnost, je kajpada na vsaki drugi hiši smela viseti prusaška zastava! Torej frankfurtaric kolikor kdo hoče, slovenske zastave nikdar nobene! In vendar je ona zastavica tako ponižna in nedolžna, še doslej ni nikdar povzročila nobenega nemira ter nima drugega namena nego opozoriti člane na zborovanje.

Tudi slavna politična oblast ni mogla priti do drugega prepričanja, zato je zastavo dovolila navzlic prepovedi občinskega sveta. Na oni strani, od koder je bila prišla prepoved, so najbrž računali na neodločnost in grajevredno prijenljivost nekaterih konjiških Slovencev, ki jim je že tuintam pripomogla do kake nemške pridobitve, ter mej drugim tudi zakrivila, da se je v lanskem in vzlasti v predlanskem letu neka podobna zadeva zasukala po volji naših nasprotnikov. Toda to pot so se „vsekali“, kar jim prav iz srca privoščimo. Ali mislijo gospodje, da so slovenski možje kar vsepoprek tako boječi, nezavedni in politično neizobraženi, da bodo kar izlepa dali seboj pometati? Tudi mi gremo naprej ter bomo že skrbeli, da ne bote iz vsake moke zmesili kruha. Če ne bomo pustili kar meničtebinič žaliti svojega narodnega ponosa, bo li to slovenska nestrpnost, bo li to „heceraž“?

To pa bodi povedano: ali se bo pustila slovenska zastava, ali pa naj se za vselej skrijejo tudi frankfurtarice!

Celjske in štajarske novice.

— Godbeni odsek „Narodne čitalnice v Celju“ nam javlja: Dostikrat čitamo po vabilih, da sodeluje tu ali tam „Oddelek Narodne godbe“. To pa se godi, ne da bi godbeni odsek kaj vedel za to. Zato je sklenil godbeni odsek v svoji seji dne 8. t. m., da nima nihče pravice lastiti si imena „Oddelek Narodne godbe“, komur tega ne dovoli godbeni odsek. Opozorjamo pa tudi vsa p. n. društva itd., da se obračajo vedno na godbeni odsek, ako hočejo imeti „Narodno godbo“ ali celo, ali kak oddelek, sicer bi bil godbeni odsek primoran, kakor ne ljubo bi mu tudi bilo, od vsakega zahtevati to, kar odseku gre, ako bi izvedel, da je kje za njegovim hrbtom igral kak „oddelek“ „Narodne godbe“.

— Trgovski plesni venček. Dandanes se pač že težko da naše občinstvo presenetiti, kajti naj se poedinec ali tudi to ali ono društvo še tako potruži, da bi ustvaril nekaj, kar bi naši ljudje smatrali za novo, ali vsaj občudovanja vredno, že se ti najde kak novomodni Ben Akiba, ki ti s svojim ciničnim „vse je že bilo tu“, pokvari vso nasladi. Celjski slovenski trgovski uslužbenci so bili pač uverjeni, da se bo našel med udeleženci njihovega plesnega venčka gotovo tudi kak tak Ben Akiba, ki bo do zadnje pičice skritiziral celo prireditve in koncem konca zmignil z rameni ter rekel: „Hm, vse to sem že videl“, toda tu so se pač prireditelji sami zmotili. Videli smo pač to vsak dan, ali vendar nas je v tej obliki in v teh razmerah popolnoma osupnilo. Reči moramo, da dekoracij, tako krasno izvedenih v ravno najprimernejšem slogu, še nismo videli. S prvim korakom, ko smo prestopili prag Narodnega doma, smo videli in vedeli da smo na trgovskem plesu. Vrhu z zelenjem okrašenega stopnišča bogato opremljena blagajna, na zavoju stopnic trgovski znak „sidro“ in potem dvorana! — Stali smo pred tremi krasnimi izložbami: desno špecerijska, v sredi manufakturna, levo železninska oziroma steklarska, nad njimi pa velepomemben napis „Svoji k svojim“. Pred izložbo je bila napravljena galerija, da si je mogel vsakdo celo napravo ogledati. Ne vemo, kateri izmed treh izložb bi dali prednost, rečemo le, da so vse tri kazale fini okus aranžerjev. Obča sodba je bila, da kaj tako finega, tako primernege še ni bilo videti. In res, kaj primernejšega je za trgovskih ples od takih dekoracij. Ako požarne brambe, vojaki itd. okrasijo plesno dvorano s svojimi emblemami, je gotovo za trgovstvo edino najprimernejša dekoracija taka, kakor smo jo videli v nedeljo. Trgovstvo je dandanes faktor, s katerim mora računati vsa, posebno pa še naša slovenska javnost. Tam, kjer je trgovski stan razvit in na trdnih nogah, tam je narodno delo lahko, ker se politika more le opirati na močno gospodarsko podlago. A v Celju ravno kažejo trgovski plesi, da je celjsko slovensko trgovstvo v svoji moči svesto si svoje naloge, da, ti plesi kažejo, da smo celjski Slovenci takom let v vednem napredku dosegli tako trdno stališče, da nas ne bodo naši nemški sosedje vkljub vsem naporom nikdar več spravili v stran. Verjamemo, da našim gospodom Nemcem ravno ti plesi najmanj ugajajo, kajti priznati si morajo, da jim vsak slovenski trgovski ples zada nov udarec. Čim trdnjši, čim zavednejši smo mi, tem hujše zanje! — Sedaj pa še nekoliko o plesu samem. Ob vstopu v dvorano so se razdelila damam okusna darila in potem je gosp. Sudič kot namestnik po bolezni zadržanega pokrovitelja gosp. Petra Majdiča z gospo Vaničevo otvoril ples. Udeležba je bila kakor lani, prav dobra, četvorke razun zadnje so se plesale v štirih vrstah. Zunanjih gostov je bilo dokaj iz Savinske doline posebno iz Žalca in Št. Petra, celo nekaj Mariborčanov je prišlo, pač pa se je večkrat z obžalovanjem opozarjalo na to, da ni bilo niti enega Ljubljana. Celjske narodne rodbine so bile po večini vse zastopane. Ples je potrajal do pete ure zjutraj. Narodna godba je izvršila svojo nalogo prav dobro. K koncu naj še omenimo one gospode, katerih delo so bile res krasne dekoracije: gg. Anderwald, Deteček P., Dobovišek, Jagodič, Pregrad in Sudič. Izložbena okna, to se pravi okvire in drugo je izdelal prav lično do-

mači mizar g. Sinkovič, slikarska dela pa je izvršil g. Sikošek. Gospodov aranžerjev posameznih zaslug ne bomo potanko opisovali, saj vemo, da jih pri njihovem delu ni vodila želja, da bi jih javnost hvalila, pač pa da s skupnimi močmi dosežejo edini cilj cele prireditve — okrepitev slovenskega življa v Celju. Da so storili vsi več kot svojo dolžnost, se je lahko vsak udeleženec sam prepričal, a mi smo jim dolžni zato izreči svoje priznanje. Pristavljamo le: „Na svidenje pri III. slovenskem trgovskem plesu!“

— Jaka I., kralj Sahare, se je na ponižno prošnjo svojih častilcev milostivo dal skloniti, da počasti svoje zvesto ljudstvo dne 14. februarja s svojim lastnonogim prihodom v sijajnem spremstvu svojih dvoranov. Živio Jaka I., kralj Sahare!

— C. kr. davčni urad, oziroma c. kr. celjsko okrajno glavarstvo je v zadnjem času prišlo do prepričanja, da je celjski okraj — nekje na Gornjem Štajarskem. Že zadnjič smo omenili, da razpošilja ta urad slovenskim društvom samo nemške tiskovine, in danes se nam je zopet naznanil isti slučaj, samo ob drugi priliki. C. kr. okr. glavarstvo sedaj razpošilja takoimenovane „dohodninske napovednice“, toda ne v slovenskem, pač pa v nemškem jeziku. Kakor smo izvedeli, dobivajo davkoplačevalci občine celjske okolice izključno le nemške tiskovine. No, to bi bila pač lepa, da bi slavni c. kr. urad na tak način kršil pravice slovenskega ljudstva. Davek naj plačujemo, to da, tó smemo, a da bi se z nami uradovalo slovenski, tega pa no bi smeli! Slovenske davkoplačevalce pozivljamo, da vrnejo nemudoma vse nemške tiskovine c. kr. okrajnemu glavarstvu in zahtevajo slovenskih, katere jim mora urad priposlati. Zahtevajmo odločno svoje pravice!

— Nemški celjski trgovci imajo pač lepo naučene svoje uslužbence. V trgovini si brusijo svoje jezike, seveda slovenski, samo da vjamejo kakega slovenskega kalina, da jim gre na njihove limanice in pusti svoj slovenski denar v njihovem mošnjčku; vse drugače pa je zunaj trgovine. Tu ti gospodja ne znajo več slovenski, so najhujši Nemci, dasiravno je njihova nemščina vse drugo, samo nemščina ne. Ti junaki kažejo posebno po gostilnah, ki so toliko internacionalne, da zahajajo tudi Slovenci v nje, svoje nemško junaštvo s tem, da na najnesramnejši način nahrulijo slovenske goste. Zato opozarjamo naše ljudstvo, da naj si premisli, ko pride v Celje kupovat svoje potrebščine, kam naj gre, kajti toliko pameten bode vsak Slovenec, da ne bo zahajal tja, kjer se blati in sramoti slovenski jezik. To je najboljši odgovor na izzivanje „nemških“ trgovcev in njihovih „nemških“ uslužbencev.

— Ali je dovoljeno uslužbencem c. kr. sodišča in c. kr. pošte izzivati Slovence s „heil“-klici in jih obmetavati s psokami „windischer Hund“ in „windischer Dreckhund“? — Prosimo odgovora od gg. predsednika celjskega c. kr. okrožnega sodišča in nadupravitelja c. kr. poštnega urada.

— Razmere na celjski nemški gimnaziji so od dne do dne slabše. Ne samo to, da se dajajo „nemškim“ dijakom v mnogih ozirih predprijave pred slovenskimi, ampak sedaj se našim mladeničem celo prepoveduje slovenska govornica v gimnazijskih prostorih. To dela tukajšnji profesor dr. Edward Nowotny (pristen Nemec, kakor svedoči češko ime) in pravi, da se mora na zavodu govoriti samo nemški, da se ne žali — „internacionalnost“. Poročali smo že večkrat, kakšna je ta „internacionalnost“, kakšni izzivači so „nemški“ dijački, ki smejo brez kazni uganjati javne škandale in kako nepristranski so „nemški“ profesorji, kar se zopet kaže v našem slučaju. Slovensko se bo govorilo v celjski gimnaziji, dokler bo v njej eden slovenski dijak, in mi odločno protestiramo zoper škandalozno zahtevo profesorja dr. Nowotnyja in zahtevamo od ravnateljstva celjske gimnazije, da poskrbi, da se kaj takega, kakor je zahteva, da naj se slovenski dijaki pogovarjajo med seboj nemški, ne čuje več!

— Hudodelstvo ali nesreča? Prošli petek je izginila soproga tukajšnjega brzojavnega nadzornika Walzerja. Žena je bila slepa in je baje

zašla v narastlo Voglajno in se utopila. Truplo so našli v Savinji na Tremarjih. Sodna komisija je dognala, da ima truplo na glavi dve rani in vrat ves obdrgnjen in zatekel, iz česar se da sklepati, da je utopljenka umrla nasilne smrti in bila šele potem vržena v vodo. Ker so ljudje videli, da je Walzerjev pes vlačil neko krvavo cunjko okrog Walzerjevega stanovanja v Zavodni in ker je bilo obče znano, da je imel Walzer z neko Gellenz, ki mu je gospodinjala, ljubavno razmerje, je pala sumnja takoj na ta dva, da sta žensko umorila in potem vrgla v Voglajno. Sodišče je dalo Walzerja in Gellenzovo prepeljati v preiskovalni zapor. Cela stvar je seveda vzbudilo po mestu veliko senzacijo. Vse pričakuje nestrpno končnega odkritja

— Dne 6. svečana vse v Žalec! Zakaj, povemo prihodnjič.

— Iz Šoštanja se nam poroča, da se je tamkajšnji, še pred par leti strogo narodni c. kr. davčni pristav Josip Ježovnik začel s 1. provincem t. l. pisati za Josef Jeschounig. Vprašamo visoko c. kr. namestništvo v Gradcu, je-li istemu ta sprememba imena znana? Kajti po zakonu se mora vendar za vsako spremembo imena pri dotični deželni vladi poprositi in tudi v slučaju dovolitve neko pristojbino plačati.

— Kmetijski potovalni učitelj g. Franc Goričan s sedežem v Poličanah, premeščen je v Maribor, kamor se mu naj znanprej dopisi pošiljajo.

— Iz Slatine. O tokačevskem županu smo Vam svoje dni že poročali. Žalibog moramo priznati, da naš takratni dopis ni imel zaželjenega uspeha, in gospod župan še misli tudi danes, da ne pride v nebeško kraljestvo, ako ne uraduje izključno v blaženi nemščini. Kako imenitno nemščino pa možakar piše, kaže sledeči primer: — An Hern F. O. Gastwirth in Tokačevo Nr. 7. Nach laut bescheidt von 20. ten Juli 1902. Z. 24834 des Steiermärks. Landes-Auhsushse in Gratz wurde nach Gemäss § 19. Gem: dr: Verorderung und § 35. Gdm: G: gegen betroffen 10. %ti gen Verzehrungssteuerzuschlagen nach Gem: dr: Ausschuss beschluss von 7. 12. 1901. mit dem bei fiegung. dass Gefertigte G. dr: Amte Takačevo Fest gesetzte Aufforderung die Verzieferte betragen pro Jahr 1901. 11. Kronen 14. heler. und pro Jahr 1902. ehrste Semester 6. K: 59. hl: zusammen 17. Kronen 73. h: und selbe sind binen 8. Tagen bei der Gemeinde amte Takačevo so gewiss ein zuzahlen. und wen nicht so wird die weitere betreibung sogleich übereicht. Gemeinde amt Takačevo am 11/8. 1902. Johan Drofenik Gvst.

Die 10. hl: Marke samt Fragliche Note Folgen hirmit zurig — Občinski urad Tokačevo pri Slatini — To je res pravi škandal, da drzne župan občine, ki ima slovenski občinski pečat in sklep, da se mora uradovati slovenski, tako zanemarjati sklepe občinskega odbora in pljuvati v lastno skledo. Ker je gostilničar, kateremu je namenjen dopis, Slovenec, more se stvar imenovati preprosto izzivanje. Čujemo, da je sedanji župan pri zadnjih občinskih volitvah pogorel; ker se boji za županski stolec, vložil je baje rekurz, a tudi ta mu najbrž ne pomore, ker so se Tokačevljani navolili njegovega nemškutarjenja.

— Pisateljsko društvo v Ljubljani priredi jutri v sredo, 20. t. m. v „Narodnem domu“ zabavni večer na čast svojemu ustanovitelju in mnogoletnemu predsedniku od l. 1872 do 1895 dr. Josipu Vošnjaku, kateri bo ta večer čital odlomek iz svojih spominov: „Ljubljana leta 1861“. Sodelovala bodeta pevsko društvo „Slavec“ in mestna godba.

— Za slovenski trgovski ples v Mariboru na dan 7. svečana t. l. delajo se že velike priprave; ni čuda torej, da se občinstvo tudi zato zanj živahno zanima. Kakor je posneti iz poročil, pridejo na ta doslej gotovo najlepši slovenski ples v Mariboru razna odposlanstva iz raznih štajarskih mest in trgov; da, celo iz Kranjske obljubljen nam je udeležba od strani trgovcev. Istotako se zanimajo za ta ples tudi na najjužnejši slovenski postojanki — v Trstu. Nekateri gg. vabljenjci, ki so opravičili svoj poset, doposlali so nam večje svote, za kar se mu tu najprisrčneje zahvaljujemo. Čast jim, ki

vedo ceniti pomen trgovskega društva na germanski meji, a s tem so pripomogli tudi, da se bode v najbližnji bodočnosti ustanovilo „Trgovsko in obrtno društvo“. — Marijivi pripravljali odsek trgovskega plesa se ni ustrašil ne dela ne truda in tudi ne ogromnih stroškov, samo da bode le v stanu nuditi cenj. udeležencem kaj izvenredno izbornega ter hkrati hoče pokazati moč trdne volje za prosoh in procvit narodnega trgovskega stanu. Naj bi zato vsi na rodnjaki sledili klicu zasnovanega trgovskega kluba, ki se z velikansko požrtvovalnostjo trudi obuditi narodno zavest pri ponemčurjenem trgovskem stanu na Štajarskem. Pokažite Slovenoi, da vam je res mar za pridobitev slovenskega trgovstva in udeležite se mnogobrojno na dan 7 svečana t. l. prvega slovenskega trgovskega plesa v mariborskem „Narodnem domu“!

— Uradna slovenščina pri veleslavnem c. kr. okrajnem glavarstvu v Mariboru. Tukajle doslovni prepis sledečega ukaza tega glavarstva: „Št. x. y. Predstojništvu I. I. v I. V prilogi se društvu eden obrazec „društvene izkaznice“ pro 1904 dopošlje in se taistemu ob enem na podlagi § 30. društvenega zakona z dne 15/11. 1867, drž. zak. št. 34, oziroma ministerskega ukaza z dne 13/2. 1885, št. 11612, naročuje ta obrazec popolnoma in natančno napoljenega do 30 ga januarja 1904 semkaj predložiti. V poročilu pri predlagi se naj navedi delovanje društva v dotečem letu 1903, in koliko društvenih zborov v letu 1903, oziroma kador so se taisti versili. Predstojništvo društva se silno prosi, k ogibu sitnih pogonov v zgoraj navedenemu roku društveno izkaznico gotovo semkaj doposlati. C. kr. okrajno glavarstvo Maribor dne 6. januarja 1804 C. kr. namestniški svetnik: Atems l. r — Ubogi slovenski narod, kako se norčujejo s tvojim milim jezikom tisti, katere ti rediš! — Torej proč od Gradca!

— „Štajerčeve“ laži Svojo umazano, črno dušo pokazal je „Štajerc“ pri zadnjih občinskih volitvah na Koroškem. Ko so nekaj občin odvezli Slovenci nemškutarjem, javkali so nemški listi bridko nad izgubo nemške posesti. Neki koroški dopisnik „Graz. Tagblatt“ pisal je v tem listu o potrebi strogo nemško mislečih časnikov ter med temi imenoval in priporočal tudi „Štajerca“. Torej „Štajerca“, ki pravi, da hoče mir med „sosečkima“ narodoma, spoznali so najzagrizenejši Nemci za najsposobnejši list, da spravi slovenske občine v nemške roke. Znano je, da so pri zadnjih občinskih volitvah na Koroškem v nekaterih slovenskih občinah kakor n. pr. v Rožeku, Pliberku, Žitarivasi itd. zmagali z različnimi zviščami in nasilstvi Nemci. Vsi nemško-nacionalni listi so slavili v dolgih člankih sijajno zmago Nemcev nad ubogimi slovenskimi Korošci. In čujte in strmite! Tudi „Štajerc“ pridružil se je tem slavilcem nemške zmagatere poslal v zadnjem listu koroškemu nemškutarjem, ki so premagali Slovence, svoj „prisrčen naprednjaške pozdrav“ ter jih imenoval „vrle koroške naprednjake“. Ni se torej čuditi, ako kličejo nemški listi temu umazanemu nemškutarškemu lističu: „Heil Štajerc!“ Saj je znano, da „gliha vkup štriba“. Zadnji čas pa je, da se tej „giftni kroti“, pravemu volku v ovčji obleki, zamašijo usta enkrat za vselej. Sramota je, da izhaja v sredini slovenskega naroda listič, ki blati v našem materinem jeziku naše najzaslužnejše može, sramota je, da se še najdejo Slovenci, ki podpirajo tako umazano nemškutarško budalo, katero pošilja Nemcem, ki premagajo Slovence pozdrave, doma pa se hlini, da je prijatelj slovenskega kmeta in da hoče „mir“ med „sosečkima“ narodoma! Pozivljamo nujno vse naše somišljenike in sploh vso slovensko inteligenco, da delajo z vsemi močmi in z vsemi sredstvi na to, da ta nemškutarška „giftna krota“ izgine za vselej s površja, (ali pa: da poučijo kmeta in mu natanko pojasnijo zlobne nemškutarške namene tega omazanega lističa).

— Prošnja do rodoljubov! Sledeč mnogim krajem po širni Sloveniji ustanovilo se je tudi pri Sv. Miklavžu blizu Ormoža bralno društvo, katero je pri naših razmerah prepotrebno. Ker

pa je mlado društvo gmočno slabo podprto in mu zlasti knjig primanjkuje, zato se isto zvljudao prošnjo obrača do rodoljubov, naj bi mu isti blagovolili pokloniti kak dar. Iz naroda za narod!

— „Slovensko pevsko društvo v Ptuj“. Kakor se je že objavilo, priredi društvo letos zopet veliki pevski koncert in sicer v Mariboru. Do sedaj je odbor odločil že dva moška zbora in sicer: „Lahko noč“, uglasbil H. O. Vogrič (nagrajena od našega društva), potem „Povejte ve planine“ Foerster. Za sekirice teh pesmi naj se društva kakor tudi posamezni pevci marljivo oglašajo pri odboru „Slov. pevskega društva v Ptuj“. Obenem se prosi, da se le tisti gg. pevci oglašajo za sekirice, ki se v resnici mislijo udeležiti koncerta, da društvo nima nepotrebnih stroškov. Nadejamo se, da kmalu dobimo oceno mešanih zborov, katere potem takoj razmnožimo in objavimo. Po društvenih pravilih izposojajo se sekirice le udom „Slovenskega pevskega društva“, neudom se torej ne izposojujejo sekirice in tudi ne odgovarja.

— Sv. Tomaž. „Kmetijsko društvo za ormoški okraj“ bode tudi pri nas imelo svoja gospodarstvena in poučna predavanja ter razgovore o krajevnih potrebah in sicer že v nedeljo, dne 24. januarja 1904 po večernicah v gostilni g. Kosija (v Škrlečevi hiši). Na sporedu so sledeče zanimive točke: 1. Pozdrav načelnika g. inž. Lupše in razlaganje delokroga in nalog tega društva. 2. Gospodarstvena predavanja in razgovori o umni živino- sadje- vino- in čebelorejo, gozdarstvu itd. 3. Posvetovanje o krajevnih potrebah (krajevne drevnice in trsnice). 4. Sprejem novih udov. 5. Konstituiranje podružnice Sv. Tomaž, tega društva z ozirom na § 4 b društvenih pravil. 6. Slučajnosti. Zatem sledi prosta zabava. — Kakor se sliši, bode udeležba jako obilna in kako bi tudi ne bila, saj se zanimajo bližnji kakor daljni krogi za to le na gospodarski podlagi naprej korakajoče društvo. Vzorni gospodarji od Male Nedelje, iz Polenčaka i. dr. so že naznanili svoj prihod, kmetijska podružnica šentlenartska pride korporativno itd. V svesti smo si, da se bodo tudi ta dan razmotrivala marsikatera pomembna vprašanja v zboljšanje kmetijskega stanu, kakor se je to godilo ob priliki vseh dosedanjih predavanj tega društva!

— Iz Ljutomera. Dne 30. januarja 1904 ob 8. uri zvečer priredijo slovenski trgovski pomočniki v Ljutomeru plesni venček. Ker je res že mnogo let preteklo, odkar ni bilo slovenskega plesnega venčka trgovskih pomočnikov v Ljutomeru, nam obeta ta ples jako dosti zabave, posebno ker se gg. prireditelji jako trudijo istega res okusno prirediti. Slovenski Ljutomerčani se istega res že veselijo in se ga bodo tudi polnoštevilno udeležili. Ker imamo v našem lepem Ljutomeru take fine narodne gospodične, ki se pri vsaki, bodisi kaki koli priliki jako požrtvovalne izkažejo, in te vse pridejo na ta ples, mislim, da bo to marsikaterega tujega gosta pripravilo do tega, da se bo z veseljem udeležil tega venčka. Naznanjamo vljudno, da se bo ta plesni venček vršil v narodni gostilni g. Ivana Vaupotiča v Ljutomeru, kakor že zgoraj omenjeno dne 30. januarja 1904 in sicer pač točno ob 8. uri zvečer. Vstopnine: za osebo 80 vin. za obitelj 2 K. K obilni udeležbi vabi vljudno pripravljalni odbor.

— Zaročil se je v Gradcu g. Josip Majhen c. kr. računski pristav pri c. kr. finančni direkciji, z gospodično Raziko Herič.

Društveno gibanje.

— „Učiteljsko društvo za celjaki in laški okraj“ ima svoje zborovanje dne 2. februvarja točno ob pol 11 uri dopoldne v prostorih okoliške deške šole v Celju po nastopnem sporedu: 1. Zapisnik. 2. Petje. 3. Društvene zadeve in naveti. 3. „O obravnavi krajevnega pouka“, podava tovariš S. Exel, Vojnik. 5. Iz šolske prakse. — Peli se bodo mešani zbori: „Lako noč“, „Da sem jaz tičica“ in „Čolničku“. Vaja točno ob četrt na 11. — K obilni udeležbi vabi vljudno v imenu odbora načelništvo.

— Sv. Miklavž pri Ormožu. V nedeljo, dne 24. t. m. bode ob 3. uri popoldne v narodni šoli

ustanovni občni zbor bralnega društva, h kateremu se vsi rojaki vljudno vabijo.

Osnovni odbor.

Bralno društvo pri Sv. Andražu v Slov. goricah ima v nedeljo 24. t. m. po večernici v šoli občni zbor s petjem in prosto zabavo pri gosp. Rolu. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

— Bralno društvo za ljutomersko okolico ima v nedeljo dne 24. t. m. po večernicah ob 3. uri popoldne svoj redni občni zbor z običajnim sporedom. Pridite vsi društveniki ter privedite še druge seboj! To društvo je za nas velike važnosti, zato vsi na delo! Polnoštevilno udeležbo pričakuje odbor.

— Akademiško tehniško društvo „Triglav“ v Gradcu priredi svoje 4. redno občno zborovanje v društvenih prostorih v sredo, dne 20. t. m. ob osmi uri zvečer in sicer s sledečim sporedom: 1. čitanje zapisnika zadnjega zborovanja, 2. čitanje zapisnika brat. dr. „Slovenije“ 3. poročilo upraviteljevo, 4. poročilo odborovo, 5. slučajnosti.

Druge slovenske novice.

— Kranjski deželni šolski svet obljublja onim upokojenim učiteljem in učiteljicam, ki bi hoteli kot pomožne moči poučevati v šolah vsled pomanjkanja učnih moči velikanske plače. Ponuja jim namreč 20—40 K na mesec! Seveda se za tako malenkost ne mara nihče žrtvovati.

— Mozol 25ič na odru. V kratkem se vrši na ljubljanskem odru 25. predstava „Rokovnjačev“ in bo igral g. Verovšek Mozola 25ič.

— Iz Celovca v Št. Vid je prestavljen konceptni praktikant pri deželni vladi, g. dr. Josip Ferjančič. Tudi pri šentviškem okr. sodišču potrebujejo Slovence; kajti slovenski živelj stanuje tam v celi župniji St. Lipš.

— Celovski uradni list je razpisal službo učitelja na utrakvistični šoli pri Fari, a znanja slovenščine ne zahteva.

— Duhovščina roženske dekanije na Koroškem je baje sklenila uradovati z raznimi uradi edino le slovensko. To je možato. Kdaj bodo sledile druge slovenske dekanije? Če se bo vedno po starem „šimeljnu“ delalo, potem sami priznavamo, da ni treba slovenskih uradnikov.

— V Soči utonila. Peter Puja in deček Gerin sta utonila v Soči pri Gradiški. Hotela sta se prepeljati s čolnom čez vodo, a čoin se je prevrnil. Iz rodbine Gerin je to že tretji, ki je utonil. Pred nekaj leti je utonil v Soči oče z dvanajstletnim sinom, zdaj je utonil tretji sin. Peter Puja je zapustil vdovo v otročji postelji z dvojčki.

— Slepjar. Na Dunaju je pričel neki Jakob Podpečan, rojen v Dobričevasi na Štajarskem, izdajati začetkom leta list „Das Blatt für Alles“, katerega je sestavljal samo s pomočjo raznih izrezkov iz drugih časopisov. Izšlo je sedem števil, sedaj je pa Podpečan nakrat pobegnil in odnesel seboj kavcije časniških raznašalcev. V Ljubljani je Podpečan oslepjaril neko gospodinjco za najemščino mesečne sobe na ta način, da je za plačilo položil na mizo 20 K, potem pa zagrabil 20 K in drobiž, katerega je gospodinja naštel, skočil skozi okno ter pobegnil.

Politični pregled.

— Avstrijska delegacija. Proračunski odsek je vsprejel poročilo o proračunu zunanjega ministrstva. Poročilo se spominja zadnjih vladarskih obiskov; v trozvezi vidi se bistven temelj naše vnanje politike. Poročilo potem razloži ves razvoj mirovnega dela Avstrije in Rusije v Macedoniji, omenja reforme, sklenjene v Mürzstegu, ter izjavlja, da spremlja odsek to delo z zaupanjem in željo, da bi uspelo. Odobrava postopanja zunanjega ministrstva nasproti Srbiji in o volitvi novega papeža. Poročilo sklepa z izražanjem popolnega zaupanja in hvale napram ministru. Nato je sledila razprava o izrednih vojaških stroških.

— Državni zbor. Vlada namerava sklicati državni zbor šele začetkom marca. Do tedaj se bodo višila pogajanja s strankami. Proračunski odsek delegacije ima danes sejo, v kateri se

bavi z izrednimi stroški za armado. O tem bo imel odsek še dve seji.

— **Pravda proti dr. Potočnjaku.** Pravda proti bivšemu hrvatskemu odvetniku in poslancu dr. Potočnjaku in časniki Koraću utegne biti jako zanimiva ter marsikaj spraviti na dan, zato pa je sodišče dovolilo pristop k razpravi le malemu številu. Branitelj je dr. Hinković iz Cirkvenice. Dr. Potočnjak je izjavil, da ni kriv, marveč je le žrtva grofa KhuenHedervaryja. Kot neplačan sodni avskultant je glasoval za opozicijskega kandidata, zato je bil premeščen. Odrekli so mu advokaturu, češ, da je „nezanesljiv“. Končno je dobil advokaturu pri Sv. Ivanu, kjer advokat ne more živeti. Izvoljen je bil županom občine Novi, a ni bil potrjen. Če se je pritoževal, je rekla vlada, da je sitnež. Iz sabora so ga izključili za 70 sej, torej za dve leti. Prečitali so se akti sodišča v Rabi glede tožbe grofa Khuena proti njegovemu oskrbniku Erlu. Ta je očital grofu Khuenu, da ga je prevaril in spravil na beraško palico. Zato je obtoženec v znani brošuri to predbacival bivšemu banu. Iz aktov se razvidi, da je Erl dokazal resnico svojih trditvev in je bil od porotnikov soglasno oproščen. Zagovornik dr. Hinković je zahteval, naj se zaslišita kot priči Erl in njegov zastopnik Polonyi; sodišče je to odklonilo. Dr. Potočnjak nato izjavi, da je bila njegova brošura zaplenjena, po dr. Ferriju v državnem zboru pa imu nizovana. Kdo pa je spisal dotični letak on ne ve. Razprava se nadaljuje.

— **Macedonija.** Mnogo turških čet je dobilo povelje, naj gredo proti jugozahodnemu delu okraja Kosovo, kjer se razmere vedno bolj poostrejuje. Število ondotnih vstašev znaša že okoli 4000. Večina vstašev je iz Bolgarije. Tudi v okolici Kilkiča vstaško gibanje silno narašča.

— **Položaj v vzhodni Aziji.** Po poročilih, ki prihajajo iz vzhodne Azije, se lahko sklepa, da vojna skoro nastane. Ruski pomorski častniki in inženjerji se prostovoljno zglasajo za odpotovanje na skrajni vzhod in ne samo mladi ljudje, nego tudi mnogi starejši, ki imajo svoje rodbine. Govori se samo o sporu z Japonsko in splošno je mnenje, da je treba zaupati samo v lastno moč. Japonska bo odgovorila na rusko noto, toda ne z ultimatom.

Za prevzetje

dobro idoče gostilne v Žalcu s 1. aprilom se išče priden najemnik, oženjen, ki more položiti kavcijo.

Vpraša naj se pod „G. S. 57“ poste restante Žalec. (24) 2—2

Proda se

posestvo v Malih Braslovčah

hiš. št. 17 s pritoklino. Hiša stoji ob okrajni cesti na jako obiskovanem kraju, je pripravna tudi za trgovino ter se je v isti dosedaj izvrševala gostilniška obrt s trafikom. Pogoji so ugodni. — Več pove lastnik

Jakob Brinovec
na Vranskem.

(31) 2—1

Proda se

ali v najem

na več let se da novo zidana hiša z dvema sobama, kuhinjo in shrambo za jed ob glavni cesti, 10 minut od Celja. Pred hišo je vrt in zraven še njiva. Zavodna št. 46. — Več pove upravništvo „Domovine“.

(28) 1

Prodajalka

popolnoma izurjena v trgovini mešanega blaga, poštenega značaja, z večletnim spričevalom, se takoj pod ugodnimi pogoji sprejme pri Ivanu (26) 2—1 Meketu v Hrastniku.

Trgovski pomočnik

20 let star, mešane stroke, želi službo spremeniti. — Naslov pove upravništvo „Domovine“. (22) 2—2

Oblastno dovoljena razprodaja.

Radi popolne opustitve moje trgovine se bo še vsa ostala zaloga blaga po znižanih cenah razprodala.

Zaloga obsega:

Blago za moške in ženske obleke; barhente in platno; moko, kavo in drugo specerijsko blago, ki se bo vse razprodalo po znatno znižanih cenah.

Sv. Frančišek v Sav. dolini.

(29) 3—1

Marija Moser.

Svoji k svojim!

Za svečnico

priporoča (21) 6—2

častitim cerkvenim predstojništvom, trgovcem in cenj. občinstvu svojo bogato zalogo voščenih sveč in zvitkov najrazličnejših velikosti in oblik, sploh vse, kar spada v to stroko.

Postrežba točna in solidna. * Cene zmerne.

Lovro Pokorny
svečar v Celju
Gledališka ulica št. 5 (Theatergasse).

Svoji k svojim!

Edina domača tvrdka v tej stroki!

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev, sprejme v trgovino mešanega blaga takoj.

BOGOMIR HUDE, Tepanje pri Konjicah.

Poljedelei, vinogradniki in živinorejci

pozor!

Tomaževo žlindro

kakor druga umetna gnajla za travnike, polja, hmelj in vinograde;

Starckovo klajno

ali redilno apno, najboljši podpomoček za dobro rejenje domačih živali, priporoča in pošilja navodila brezplačno

trgovina z železnino „Merkur“

Peter Majdič, Celje.

Bogata zaloga raznovrstne železnine, poljedelskega orodja in strojev.

TRSNJE ŠKARJE!

Aktiva.

Bilanca I. „štajerskega skladišča za hmelj“ 1903-1904.

Pasiva.

	K	v		K	v
Konto zemljišča	7183	30	Izposojilo	37000	—
Konto stavbe 48567.04			Obresti na dolgu	1150	—
Ustanovni stroški 1148.01	49715	05	Dolg za stavbo	600	91
Konto strojev	5279	81	Dolg za zemljišče	1225	—
Konto orodja	377	19	Deleži po 100 K (96 zadrušnikov)	23400	—
Terjatev za predujme 350.76			Deleži po 4 K (5 zadrušnikov)	20	—
» » skupnino			Vloga	20	—
stare stavbe 200.—	550	76	Dobiček	104	05
Delež posojilnice v Žalcu	20	—			
Naložen denar 47.38					
Kapitalizovane obresti 119.59	166	97			
Obresti od nalož. denarja	11	79			
Konto blaga	49	50			
Gotovina	165	59			
	63519	96		63519	96

Žalec, dne 30. junija 1903.

Dr. Bergmann m. p.
načelnik.

Josip Širca m. p.
namestnik in poslovodja.

Anton Petriček m. p.
blagajnik in tajnik.

S. Kuketz m. p. Karol Janič m. p.
odbornika.

(30)

Z glavnimi in pomožnimi knjigami primerjali in v redu našli:

A. Geiss m. p. Tone Goršek m. p. F. Hodnik m. p. Florjan Rak m. p.
nadzorstvo.